

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนิคมพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

ประชาชนในตำบลนิคมพัฒนาประสบปัญหาการดูแลบุตรหลาน เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทำงานในโรงงานและประกอบอาชีพทำสวน ไร่นา โดยต้องทำงานหาเงินให้เพียงพอค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหานี้ชาวบ้านแก้ไขโดยการจ้างคนเลี้ยง ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร หรือในบางครั้งมีความจำเป็นต้องมาเลี้ยงดูเอง ส่งผลให้รายได้ลดลงเนื่องจากการทำงานหารายได้ทั้ง 2 คน ทำให้เหลือทำงานคนเดียวหรือบางครั้งต้องทำงานทั้งสองคน และเด็กถูกทอดทิ้งไว้คนเดียวหรือกับผู้สูงอายุ ทำให้เด็กไม่ได้รับความปลอดภัยเพียงพอ ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นมานานแล้วและยังไม่ได้รับการแก้ไขทางองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาจึงเห็นว่าควรให้ความช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาเลี้ยงดู และให้ความรู้แก่เด็กเล็กเหล่านี้

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2547

กิ่งอำเภอ: นิคมพัฒนา

จังหวัด: ระยอง

ประชากร: 8,016 คน

พื้นที่: 55 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ปี 2544 อบต.นิคมพัฒนาจัดตั้ง "ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก" ขึ้น เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองให้ได้มีเวลาในการทำงานมากขึ้นแต่เสียค่าใช้จ่ายน้อยลง รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กเล็กให้มีความพร้อมสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน

- การรับสมัคร
 - เปิดรับสมัครเด็กก่อนวัยเรียน อายุตั้งแต่ 3 ปีบริบูรณ์ จำนวน 75 คน
 - เปิดรับสมัครวันจันทร์ถึงวันศุกร์
 - เปิดทำการเลี้ยงดูตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์
- คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน
 - เด็กเล็กต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลนิคมพัฒนา(ยกเว้นกรณีจำเป็นที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารฯ)
 - เด็กเล็กที่สมัครต้องมีอายุครบ 3 ปีบริบูรณ์ มีสัญชาติไทย
 - เด็กเล็กที่สมัครต้องมีร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคติดต่อหรือโรคอื่นๆ ที่จะทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียน
- หลักฐานการสมัคร
 - ใบสมัครของศูนย์เด็กเล็ก อบต.นิคมพัฒนา 1 ฉบับ
 - สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ
 - สำเนาสูติบัตร จำนวน 1 ฉบับ
 - รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
 - ค่าอาหารและค่าดูแลเด็ก 400 บาท/คน/ภาคการศึกษา

2. การดำเนินงานในเรื่องอาคารสถานที่ และบุคลากร

2.1 จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.นิคมพัฒนา โดยปรับปรุงอาคารโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 2 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 5 และโรงเรียนวัดซากผกูด เพื่อเป็นห้องเรียนสำหรับเด็กเล็ก โดยกำหนดไว้ว่า 1 โรงเรียน มีห้องเรียนเด็กเล็ก 1 ห้อง

2.2 การกำหนดคุณสมบัติครูพี่เลี้ยง

- ครูพี่เลี้ยง เป็นผู้สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับ ปวส. หรือ ปวช. จำนวน 3 คน เพื่อเป็นทำหน้าที่ดูแลเด็กเล็ก โดยกำหนดไว้ว่า ครูพี่เลี้ยง 1 คน ดูแลเด็กเล็ก 25 คน

2.3 หน้าที่หลักของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 3 คนต่อ 1 ศูนย์ ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านการเตรียมสื่อการสอน แผนการสอน และงานกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ผู้ช่วยครูรับผิดชอบการจัดเตรียมอาหารเสริม(นม)สำหรับเด็กเล็ก จัดทำทะเบียนคุมการจ่ายอาหารเสริม และดูแลตกแต่งต้นไม้รอบอาคารศูนย์ฯ
- คนครัวรับผิดชอบดูแลรักษาความสะอาดภายในอาคารและรอบอาคารศูนย์ฯ จัดเตรียมอาหารกลางวันสำหรับเด็กเล็ก ดูแลทำความสะอาดภาชนะใส่อาหารและเครื่องต้ม

3. การดำเนินงานด้านบริหารจัดการ

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.2 ผู้บริหาร อบต.นิคมพัฒนาและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำการออกระเบียบข้อบังคับของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.3 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนิคมพัฒนา

- คัดเลือกสถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนิคมพัฒนา ปรับปรุงดูแลรักษาอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการพัฒนาเด็ก
- คัดเลือก ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็ก
- จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องเล่นประจำศูนย์ฯ และวัสดุครุภัณฑ์ที่ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- บริหารจัดการด้านการเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- พิจารณาคัดเลือกเด็กเข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนิคมพัฒนา
- ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเด็ก
- ติดตามดูแลโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ
- เผยแพร่กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- จัดซื้อนมและอาหารเสริม-จัดจ้างทำอาหารกลางวันสำหรับเด็กเล็ก
- ประเมินผลและประชุมเกี่ยวกับโครงการในทุกๆเดือน

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ อบต.นิคมพัฒนาจัดสรรงบประมาณเป็นเงินทั้งสิ้น 747,600 บาท สำหรับ

- ปรับปรุงสถานที่ อาคารเรียน (3 หลัง) เป็นเงิน 150,000 บาท
- จัดซื้อสื่อการเรียนการสอน 50,000 บาท
- เงินเดือนครูพี่เลี้ยง (3 คน) 147,600 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน (เหมาจ่าย) 130,000 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ 120,000 บาท
- ค่าสาธารณูปโภค 30,000 บาท
- เงินอุดหนุน นักเรียน 75 คน 120,000 บาท

การระดมทุน	-ผู้ปกครองเด็กร่วมสมทบค่าเลี้ยงดูเด็ก ภาคการศึกษาละ 400 บาท/คน เป็นเงินทั้งหมด 30,000 บาท/ภาคการศึกษา
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. อาคารสำหรับจัดทำโครงการ จำนวน 1 หลัง 2. โทรศัพท์ 3. วิทยุ 4. วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา เสื้อผ้า หมอน ที่นอน 75 ชุด
บุคลากร	1. คณะกรรมการศูนย์ฯ 2. เจ้าหน้าที่ อบต. 6 คน 3. ครูพี่เลี้ยง 3 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วันเดือนปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ต้นปี 2544	- ผู้บริหารของ อบต. ครู และผู้นำชุมชน ระดมความคิดเห็นทำโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - ประสานงานขอใช้สถานที่ภายในอาณาเขตโรงเรียน - นิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 2 /โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 5 /โรงเรียนวัดซากผักกูด เพื่อเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	-อบต.นิคมพัฒนา/ โรงเรียน 3 แห่ง
2544	- ประชุม ตั้งงบประมาณ ทำข้อบัญญัติเกี่ยวกับโครงการนี้และอนุมัติโครงการ -แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ฯ	-อบต. นิคมพัฒนา / คณะกรรมการศูนย์ฯ
2544	- ปรับปรุงสถานที่ จัดซื้อ จัดจ้าง จัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ - กำหนดคุณสมบัติเด็กเล็กที่สามารถเข้าเรียนในศูนย์ฯ ได้ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติของครูพี่เลี้ยง - รับสมัครครูพี่เลี้ยง จำนวน 3 คน - ประชาสัมพันธ์โครงการ ประกาศรับสมัครเด็กนักเรียนโรงเรียนละ 25 คน รวมทั้งสิ้น 75 คน	-อบต. นิคมพัฒนา / คณะกรรมการศูนย์ฯ
พฤษภาคม 2544	- เปิดรับสมัครนักเรียนและประกาศรายชื่อเด็กที่มีสิทธิ์เข้าเรียน	-อบต. นิคมพัฒนา / คณะกรรมการศูนย์ฯ
มิถุนายน 2544	- เปิดเทอม	-อบต. นิคมพัฒนา / คณะกรรมการศูนย์ฯ
กรกฎาคม 2544	- ประชุมสรุปผล ปรับปรุง นำเสนอปัญหาอุปสรรคเพื่อทำการแก้ไข(ในทุก ๆ เดือน)	-อบต. นิคมพัฒนา / คณะกรรมการศูนย์ฯ

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
จังหวัดระยอง 2โรงเรียนนิคม
สร้างตนเอง จังหวัดระยอง 5/
โรงเรียนวัดซากผักกูด

-- บทบาทความร่วมมือ --

-อำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ในการจัดทำเป็นศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
ต่างๆ (อุปกรณ์ทางการศึกษา เสื้อผ้า อาหารกลางวัน พูก
หมอน เป็นต้น)

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานเนื่องจากต้องทำงานเลี้ยงครอบครัว จึงให้ผู้สูงอายุหรือจ้างคนมาเลี้ยงดูจึงทำให้ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างเต็มที่ ส่งผลให้เด็กไม่เป็นไปตามพัฒนาการแห่งวัย ขาดความพร้อมในการศึกษาในชั้นต่อไป
2. ผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างพี่เลี้ยงเด็ก หรือในบางครัวเรือนแม่บ้านต้องเป็นผู้ดูแลเอง ทำให้รายได้ในครอบครัวลดลง

หลังการดำเนินการ

1. เด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูพี่เลี้ยงทำให้เด็กมีพัฒนาการและความพร้อมที่จะศึกษาในชั้นต่อไป
2. ผู้ปกครองมีเวลาในการทำงานเพิ่มมากขึ้น เสียค่าใช้จ่ายในการดูแลเด็กลดลงมีความมั่นใจในความปลอดภัยและพัฒนาการของเด็กอีกด้วย
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้การดูแลเด็กนักเรียนในระดับเตรียมอนุบาลเพิ่มขึ้นได้ดังนี้

ปี/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนเด็กเล็ก ปี 2544	จำนวนเด็กเล็ก ปี 2547
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 2	25	28
โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 5 ศูนย์ฯ 2 (วัดเขียนเขต)	25	35
โรงเรียนวัดชากผักกูด	25	28

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ในช่วงแรกเกิดปัญหาด้านอาคารสถานที่ในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1. ทาง อบต.นิคมพัฒนาได้ขอใช้พื้นที่ของโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 2 / โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 5 / โรงเรียนวัดชากผักกูด ในการดำเนินการทำกิจกรรมต่างๆ และปัจจุบันทาง อบต. ได้มีการจัดสร้างอาคารไว้รองรับจำนวนเด็กเล็กที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อการดูแลและควบคุมได้อย่างเหมาะสม
2. การร้องเรียนของผู้ปกครองกับการดูแลเอาใจใส่เด็กยังไม่ทั่วถึง	2. ทาง อบต.นิคมพัฒนาได้มีการประชุมประเมินและร่วมกันแสดงความคิดเห็น ปรับปรุงวิธีการทำงานถึงปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น เดือนละ 1 ครั้ง รวมทั้งมีการอบรมเกี่ยวกับการดูแลเด็กแก่ครูพี่เลี้ยงมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. นายก อบต.นิคมพัฒนาและคณะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาให้กับเด็กเล็กในตำบล ซึ่งมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน
2. พนักงานผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานต่างๆ รวมถึงภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือด้านการประสานงานและสนองตอบนโยบายนี้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะโรงเรียนทั้ง 3 แห่งในตำบลที่ให้ความสะดวกในการใช้สถานที่ และยังให้การสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา เครื่องใช้ต่างๆ เช่น เครื่องนอน เสื้อผ้าแก่เด็กเล็ก

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

1. ในการดำเนินงานโครงการทาง อบต.นิคมพัฒนามีการออกระเบียบ ข้อบังคับ มีมาตรฐาน ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีคณะกรรมการดูแล ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ และประชุมความคืบหน้าเกี่ยวกับโครงการนี้ในทุกๆ เดือน ทำให้โครงการมีความต่อเนื่อง
2. แผนการดำเนินงานต่อไปของทาง อบต. นิคมพัฒนาจะมีการสร้างอาคาร(5 ห้องเรียน) ของ อบต. ในการดำเนินกิจกรรมโครงการที่เป็นสัดส่วน สามารถดูแลและรองรับการขยายตัวของชุมชน

บทเรียนที่ได้รับ

ในการทำงานต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และเข้าถึงปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีการปรึกษากับผู้ที่มีประสบการณ์ ความชำนาญหรือหน่วยงานอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการเข้ามามีส่วนร่วมร่วมกัน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นๆ สามารถนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ได้ โดยคำนึงถึงปัจจัยดังนี้
1. บทบาทของผู้นำโดยผู้นำจะต้องมีความตั้งใจที่จะทำโครงการและต้องการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
 2. ความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร(อบต.) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
 3. เงินงบประมาณที่ต้องมีเพียงพอ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายอรุณ อินทร์แก้ว
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา
ที่อยู่ : ตำบลนิคมพัฒนา กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง 21180
โทรศัพท์ : (038) 877-044

ชื่อ-นามสกุล : นายมนูญ วิวรรณ
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา
ที่อยู่ : ตำบลนิคมพัฒนา กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง 21180
โทรศัพท์ : (038) 877-044 , (01) 5765286

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	ตำบลนิคมพัฒนา กิ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง 21180
ขนาดพื้นที่ งบประมาณรายจ่าย	55 ตารางกิโลเมตร 11,502,024.32 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	11,207,408.90 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนประชากร ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	8,016 คน ตำบลนิคมพัฒนามีหมู่บ้านในเขตการปกครอง จำนวน 7 หมู่บ้าน มีลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบสลับเนิน สภาพดินเป็นดินปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปาน ทิศเหนือติดต่อกับลพบุรี ทิศใต้ติดต่อกับลพบุรี ทิศตะวันออกติดต่อกับลพบุรี ทิศตะวันตกติดต่อกับลพบุรี ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำสวน ทำไร่และรับจ้างในโรงงาน